

## Ympäristöviisas Uusimaa -tiekartan hyväksyminen

Maakuntahallitus 26.10.2026  
376/07.00.00.00/2026

### Strateginen lähtökohta

Maakuntaohjelma on lakisääteinen suunnitelma, jossa tarkennetaan maakunnan kehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa vuosina 2026–2029. Pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin perustuva maakuntaohjelma tavoittelee ekologisesti kestävää, taloudellisesti vastuullista ja sosiaalisesti oikeudenmukaista maakuntaa.

Ympäristöviisas Uusimaa -tiekartta tarkentaa maakuntaohjelman Ympäristöviisas Uusimaa -painopistettä. Kärkitavoitteena on olla Euroopan ympäristöviisain maakunta: luontopositiivinen, ilmastokestävä ja hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta. Tiekartta tukee kansainvälisesti kilpailukykyisen vihreän siirtymän toimintaympäristön kehittämistä, edistää huoltovarmuutta ja resurssiviisautta sekä vahvistaa Uudenmaan hyvinvointia ja elinvoimaa.

### Selostus

Ympäristöviisas Uusimaa -tiekartta vuosille 2026–2029 kokoaa yhteen maakunnan ilmasto-, luonto- ja kiertotaloustyön strategiset tavoitteet ja toimintalinjaukset. Se päivittää Hiilineutraali Uusimaa 2030 -tiekartan vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä ja muodostaa yhdessä Ilmastokestävä Uusimaa 2030 -tiekartan kanssa kokonaisuuden, joka tukee päästövähennyksiä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Tiekartan lähtökohtana on systeeminen muutos ja monihyötyisyys: ilmastonmuutoksen hillintää, kiertotaloutta, luonnon monimuotoisuutta ja ilmastokestävyyttä edistetään toisiaan tukevin tavoitteina. Toimintalinjaukset kattavat elinvoimaisen luonnon, maankäytön ja rakentamisen, kestävä liikkuksen, energiajärjestelmän, ruokajärjestelmän sekä kiertotalouden, kestävät markkinat ja muutoksen toimeenpanon edellytykset. Tiekartta tukee myös vihreän siirtymän investointien ja ympäristötavoitteiden yhteensovittamista ja täydentää VISIO-maakuntakaavan alueidenkäytöllistä näkökulmaa.

Tiekartta tarjoaa Uudenmaan kunnille, yrityksille, tutkimus- ja kehittämistoimijoille sekä muille sidosryhmille yhteisen suunnan kestävyys siirtymän toteuttamiseen. Se tukee kuntien ilmasto- ja luontotyötä, kestävien investointien ja kiertotalousratkaisujen edistämistä sekä alueellista yhteistyötä ja rahoituksen kohdentamista. Monihyötyisyyden arviointikehikko auttaa tunnistamaan ratkaisuja, jotka edistävät samanaikaisesti ympäristön tilaa, hyvinvointia, kilpailukykyä ja huoltovarmuutta.

Ympäristöviisas Uusimaa -tiekartta on valmisteltu laajassa asiantuntija- ja sidosryhmäyhteistyössä samanaikaisesti Innovatiivinen Uusimaa- ja Onnellisten Uusimaa -tiekarttojen kanssa. Tiekartat muodostavat yhdessä maakuntaohjelman tavoitteita toimeenpanevan ja toisiaan täydentävän kokonaisuuden. Tiekarttaa toteutetaan yhteistyössä alueen toimijaverkoston kanssa. Uudenmaan liitto edistää tavoitteita muun muassa aluekehittämisen, maakuntakaavoituksen, hankkeiden ja rahoituksen, verkostoyhteistyön, tiedontuotannon ja edunvalvonnan keinoin. Tiekartan toimeenpanoa ja toimintaympäristön kehitystä seurataan säännöllisesti.

## Asian tausta

Hiilineutraali Uusimaa 2030 -tiekartta päivitettiin vuonna 2022 vastaamaan Uudenmaan aikaistettua ja kunnianhimoisempaa hiilineutraaliustavoitetta vuodelle 2030. Maakuntavaltuusto hyväksyi tiekartan vuonna 2022..

Nyt valmisteltu Ympäristöviisas Uusimaa -tiekartta päivittää ja laajentaa aiempaa tiekarttaa maakuntaohjelman uusien strategisten tavoitteiden mukaisesti. Tiekartta on yhteensovitettu vuonna 2025 hyväksytyn Ilmastokestävä Uusimaa -tiekartan kanssa, joka toimii alueellisena ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelmana.

## Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää hyväksyä Ympäristöviisas Uusimaa -tiekartan.

## Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

## Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen  
Asiantuntija Pia Tynys